

Dosarul nr. 2ra-1054/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni sediul Călărași (jud. S. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Cotruță, V. Mihaila)

DECIZIE

21 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Veronicăi Baran,
reprezentată de avocatul Anastasia Melega împotriva Instituției Publice „Agenția
Servicii Publice” și Behcet Baran cu privire la anularea actului de căsătorie și a
certificatului de căsătorie

împotriva deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și
menținută hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni sediul Călărași,
prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 27 noiembrie 2019, Veronica Baran, reprezentată de avocatul Anastasia
Melega a depus cerere de chemare în judecată împotriva IP „Agenția Servicii
Publice” cu privire la anularea actului de căsătorie și a certificatului de căsătorie.

În motivarea acțiunii a invocat că la 10 mai 2017, a încheiat căsătoria cu
Behcet Baran la Oficiul Stare Civilă Călărași, deși locuiesc împreună de aproximativ
10 ani în Istanbul, Turcia și au și un copil comun XXXXX, născută la XXXXX.

A menționat că la momentul înregistrării căsătoriei, a declarat reprezentanților
Oficiului Stare Civilă Călărași că este celibatară, deoarece avea hotărâre de desfacere
a căsătoriei cu Orhan Gursoydan în Turcia.

La momentul înregistrării căsătoriei cu Behcet Baran, dânsa nu cunoștea
despre faptul că hotărârea de desfacere a căsătoriei cu Orhan Gursoydan trebuia să
fie înregistrată și în Republica Moldova.

Pentru a înregistra căsătoria cu Behcet Baran, la Ambasada Turciei în
Republica Moldova i-a fost solicitat certificatul de divorț cu Orhan Gursoydan.

La fel, nu a cunoscut despre faptul că urma să prezinte certificatul de divorț cu Orhan Gursoydan și la Oficiul Stare Civilă Călărași.

Hotărârea judecătorească de desfacere a căsătoriei cu Orhan Gursoydan a devenit definitivă și irevocabilă la 23 iunie 2017.

Astfel, potrivit certificatului de căsătorie din 10 mai 2017, căsătoria cu Behcet Baran a fost încheiată până la rămânerea definitivă și irevocabilă a hotărârii de desfacere a căsătoriei cu Orhan Gursoyan.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 42 Codul familie, art. 62 din Legea privind actele de stare civilă, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea actului de căsătorie nr. 46 din 10 mai 2017 și a certificatului de căsătorie nr. CS-V 1395134 eliberate de Oficiul Stare Civilă Călărași pe numele ei și a lui Behcet Baran.

Prin încheierea protocolară din 11 februarie 2020 a Judecătoriei Strășeni sediul Călărași, a fost atras în proces în calitate de copârât Behcet Baran.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni sediul Călărași, a fost admisă acțiunea.

A fost anulat actul de căsătorie nr. 46 din 10 mai 2017 privind înregistrarea căsătoriei între Behcet Baran și Veronica Linu la Oficiul Stare Civilă Călărași.

A fost anulat certificatul de căsătorie CS-V 1395134 eliberat de Oficiul Stare Civilă Călărași la 10 mai 2017 pe numele lui Behcet Baran și Veronica (Linu) Baran.

Prin decizia din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 19 mai 2021, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de scoatere a cererii de pe rol sau de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat în mod eronat legea, or intimata nu este în drept să invoce nulitatea căsătoriei.

Astfel, din cererea de chemare în judecată rezultă că Veronica Baran este de rea-credință, or a declarat la încheierea căsătoriei faptul că nu are impedimente de a încheia o nouă căsătorie.

Prin urmare, situația dată nu poate fi încadrată în nicio prevedere a normelor art. 42 Codul familiei.

Mai mult ca atât, la încheierea căsătoriei, Veronica Baran nu a adus nicio probă a faptului că a avut anterior încheiată vreo căsătorie, precum și niciun act doveditor al faptului că aceasta a fost deja desfăcută, contrar obligațiilor prevăzute de Legea cu privire la actele de stare civilă, și Codul familiei.

A considerat recurenta că în acest sens a fost încălcată obligația persoanei ce se căsătorește de a declara starea sa civilă drept fiind ca „celibatar” „căsătorit” sau „divorțat”.

Respectiv, în cazul în care intimata a indicat „celibatar”, atunci era de rea-credință, iar în cazul în care ar fi indicat „divorțat” trebuia să fie anexat actul de căsătorie și divorț.

Instanțele de judecată nicidecum nu puteau să constate că intimata este de bună-credință.

Totodată, la alte categorii de subiect cu drept de sesizare a instanței și solicitare a nulității, intimata nu poate fi încadrată.

La 3 iunie 2021, în adresa Veronicăi Baran a fost expediată copia cererii de recurs depusă de IP „Agenția Servicii Publice”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 135).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 martie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 114), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 mai 2021 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

După cum denotă actele cauzei, Veronica Baran, reprezentată de avocatul Anastasia Melega înaintând acțiunea în judecată împotriva IP „Agenția Servicii Publice” și lui Behcet Baran a solicitat anularea actului de căsătorie nr. 46 din 10 mai 2017 și a certificatului de căsătorie nr. CS-V 1395134 eliberate de Oficiul Stare Civilă Călărași pe numele ei și a lui Behcet Baran.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea, a anulat actul de căsătorie nr. 46 din 10 mai 2017 privind înregistrarea căsătoriei între Behcet Baran și Veronica Linu la Oficiul Stare Civilă Călărași și certificatul de căsătorie CS-V 1395134 eliberat de Oficiul Stare Civilă Călărași la 10 mai 2017 pe numele lui Behcet Baran și Veronica (Linu) Baran.

Judecând apelul declarat de către IP „Agenția Servicii Publice”, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că hotărârea Judecătorei de familie nr. 11 din Bakirkoy din

22 martie 2017, prin care a fost desfăcută căsătoria între Veronica Linu și Orhan Gursoydan, a devenit definitivă la 23 iunie 2017.

Prin urmare, au conchis instanțele de judecată ierarhic inferioare că căsătoria între Veronica Baran și Behcet Baran a fost încheiată la 10 mai 2017, atunci când Veronica Baran era căsătorită cu Orhan Gursoydan, fapt ce contravine prevederilor art. 15 alin. (1) lit. a) Codul familiei, și care, conform art. 41 alin. (1) lit. a) Codul familiei, constituie temei de declarare a nulității căsătoriei.

Instanța de recurs constată, însă, că instanțele de judecată ierarhic inferioare la adoptarea hotărârilor sale au interpretat eronat normele de drept material și au dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 41 alin. (1) lit. a) Codul familiei, potrivit cărora instanța judecătorească va declara nulă căsătoria dacă aceasta a fost încheiată cu încălcarea prevederilor art. 11, 13, 14 sau 15.

Iar dispozițiile art. 15 alin. (1) lit. a) Codul familiei, indică că nu se admite încheierea căsătoriei între persoane dintre care cel puțin una este deja căsătorită.

În interpretarea corectă a normelor de drept enunțate, este de înțeles că nu poate fi încheiată căsătoria între persoanele dintre care cel puțin se află în relații de căsătorie.

După cum se constată la caz, la 10 mai 2017, Behcet Baran și Veronica Linu (Baran) au înregistrat căsătoria la Oficiul de Stare Civilă Călărași, fapt ce se atestă prin certificatul de căsătorie nr. CS-V 1395134, eliberat de către OSC Călărași la data de 10 mai 2017 (f. d. 7).

Potrivit prevederilor art. 42 alin. (1) lit. c) Codul familiei, dreptul de a cere declararea nulității căsătoriei îl are soțul care nu a știut despre existența impedimentelor la căsătorie, tutorele soțului în privința căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei, soțul din căsătoria precedentă nedesfăcută, alte persoane ale căror drepturi și interese au fost lezate în urma căsătoriei încheiate cu încălcarea prevederilor art. 15, precum și autoritatea tutelară locală, în cazurile menționate mai sus.

Prin prisma dispozițiilor legale enunțate, la caz, instanța de recurs constată că Veronica Linu (Baran) la data înregistrării căsătoriei cu Behcet Baran a declarat că este celibatară, fapt recunoscut chiar de către aceasta în acțiune (f. d. 3).

Drept urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare într-un mod ambiguu au reținut ca temei de admitere a acțiunii faptul că hotărârea din 22 martie 2017 a Judecătorei de familie nr. 11 din Bakirkoy, Republica Turcia, prin care a fost desfăcută căsătoria înregistrată în anul 2005 dintre Veronica Linu și Orhan Gursoydan, a devenit definitivă la 23 iunie 2017, astfel că, înregistrarea căsătoriei între Veronica Baran și Behcet Baran la 10 mai 2017 urmează a fi declarată nulă deoarece a avut loc în timpul în care Veronica Linu (Baran) era în căsătorie cu Orhan Gursoydan.

Or, însuși Veronica Baran a încălcat obligația de a consemna starea sa civilă reală în declarația de căsătorie, conform modelului aprobat de către Agenția Servicii Publice, în corespundere cu art. 33 din Legea privind actele de stare civilă nr. 100 din 26 aprilie 2001, fapt care nu poate fi pus pe seama Oficiului Stării Civile.

Drept urmare, fiind cert că Veronica Baran a cunoscut despre existența impedimentului la căsătorie, pe care însă l-a tăinuit, speței nu sunt aplicabile dispozițiile art. 42 alin. (1) lit. c) Codul familiei, care expres stipulează că dreptul de a cere declararea nulității căsătoriei îl are soțul care nu a știut despre existența impedimentelor la căsătorie.

Respectiv, nici reținerea instanței de apel precum că soțul din căsătoria precedentă nedesfăcută, la caz Veronica Baran, este în drept de a solicita declararea nulității căsătoriei, nu este întemeiată.

Și asta mai cu seamă, că prin prisma prevederilor art. 43 alin. (1) Codul familiei, instanța judecătorească poate recunoaște valabilă căsătoria dacă, în momentul examinării cauzei de nulitate, împrejurările care împiedicau încheierea acesteia au dispărut.

Așadar, din sensul normei citate rezultă că, dacă a fost încălcat principiul monogamiei, căsătoria va fi valabilă din momentul desfacerii căsătoriei anterioare.

În cauză, împrejurările statuate conturează cert faptul că impedimentul invocat de către Veronica Baran, precum că înregistrarea căsătoriei cu Behcet Baran a avut loc până la rămânerea definitivă a hotărârii din 22 martie 2017 a Judecătoriei de familie nr. 11 din Bakirkoy, Republica Turcia de desfacere a căsătoriei cu Orhan Gursoydan, a dispărut după 44 de zile de la încheierea căsătoriei cu Behcet Baran, ceea ce dovedește valabilitatea căsătoriei dintre Veronica (Linu) Baran și Behcet Baran.

Mai cu seamă că din căsătoria Veronicăi Baran și a lui Behcet Baran, la XXXXX s-a născut fiica lor comună XXXXX, ceea ce se confirmă prin certificatul de naștere seria NA-VI nr. 2704392 din XXXXX (f. d. 8).

Față de toate aceste considerente, instanța de recurs găsește greșită concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare de anulare a actului de căsătorie nr. 46 din 10 mai 2017 privind înregistrarea căsătoriei între Behcet Baran și Veronica Linu la Oficiul Stare Civilă Călărași și certificatului de căsătorie CS-V 1395134 eliberat de Oficiul Stare Civilă Călărași la 10 mai 2017 pe numele lui Behcet Baran și Veronica (Linu) Baran, fapt ce dictează casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Distinct de ce preced și având în vedere că circumstanțele cauzei au fost stabilite pe deplin de către instanțele judecătorești inferioare, nefiind necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Se casează integral decizia din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni sediul Călărași, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Veronicăi Baran, reprezentată de avocatul

Anastasia Melega împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” și Behcet Baran cu privire la anularea actului de căsătorie și a certificatului de căsătorie și se emite o hotărâre nouă prin care:

Se respinge integral cererea de chemare în judecată a Veronicăi Baran, reprezentată de avocatul Anastasia Melega împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” și Behcet Baran cu privire la anularea actului de căsătorie și a certificatului de căsătorie.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Ala Cobăneanu